

Sygn. akt: II AKa 95/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Robert Kirejew (spr.)
Sędziowie	SSA Grzegorz Wątroba SSO del. Karina Maksym
Protokolant	Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Katowicach Zbigniewa Zięby

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2018 r. sprawy

skazanego **T. K.**

s. K. i K., ur. (...) w Z.

- o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji obrońcy skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 14 września 2015 roku

sygn. akt XVI K 10/15

1. zmienia zaskarżony wyrok łączny Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 14.09.2015 roku sygn. akt XVI K 10/15 w ten sposób, że:

- opis z punktu II części wstępnej wyroku uzupełnia o zapis: „przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 28 lutego 2014 roku, sygn. akt II Ko 24/14, wydanym na podstawie art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 27 września 2013 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2013 poz. 1247, ze zm.) kara ta została zmieniona na karę 1 miesiąca ograniczenia wolności.”;
- w punkcie 4 podstawę prawną orzeczenia uzupełnia o przepis art. 87 § 1 k.k., a w miejsce orzeczonej w tym punkcie kary łącznej wymierza T. K. karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

2. zasądza od Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Katowicach) na rzecz adwokata T. G. - Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem złotych i sześćdziesiąt groszy), w tym 23% VAT tytułem nieopłaconych kosztów obrony z urzędu udzielonej skazanemu w postępowaniu odwoławczym;

3. wydatkami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W ramach rozpoznania sprawy o wydanie wyroku łącznego Sąd Okręgowy w Katowicach w wyroku łącznym z dnia 14 września 2015 r., sygn. akt XVI K 10/15 (przy uwzględnieniu dokonanych później sprostowań treści wyroku), stwierdził, że T. K. skazany był prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 30 stycznia 2012 r. (sygn. akt II K 1335/11) za przestępstwo art. 278 § 1 k.k., popełnione w dniu 24 października 2011 r., w trybie art. 335 k.p.k., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, zarządzoną do wykonania postanowieniem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 19 kwietnia 2013 r. (sygn. akt V Ko 962/13), która to kara została wykonana w okresie od dnia 24 września 2013 r. do dnia 24 marca 2014 r.;

II. Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 14 marca 2013 r. (sygn. akt. II K 174/13) za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., popełnione w okresie od dnia 22 do dnia 23 stycznia 2013 r. i za to na podstawie 278 § 1 k.k. w zw. z art. 58 § 3 k.k. przy zastosowaniu art. 34 § 1 k.k. i art. 35 § 1 k.k. na karę ograniczenia wolności 1 roku i 4 miesięcy polegającą na świadczeniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym;

III. Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 30 października 2013 r. (sygn. akt VII K 641/13) za następujące przestępstwa: z art. 278 § 1 k.k., popełnione w okresie od 2 do 3 września 2011 r., w trybie art. 335 k.p.k., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; z art. 279 § 1 k.k. zw. z art. 91 k.k., popełnione we wrześniu 2011 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności; z art. 279 § 1 k.k., popełnione w dniu 17 stycznia 2013 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności i na podstawie art. 91 § 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. i art. 85 k.k. - na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat;

IV. Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 20 stycznia 2014 r. (sygn. akt II K 1141/13) za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k., popełnione w dniach od 22 do 23 sierpnia 2013 r. na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

V. Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 19 maja 2014 r. (sygn. akt XVI K 204/13) za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k., art. 275 § 1 k.k., art. 276 § k.k. i art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniu 10 września 2013 r., na karę 3 lat pozbawienia wolności; za przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., popełnione w dniach 8 i 9 września 2013 r., na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności; za przestępstwo z art. 62 ust. 1 w zw. z 62 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, popełnione w dniu 10 września 2013 r., na karę 1 miesiąca pozbawienia wolności; za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., popełnione w nieokreślonym dniu w sierpniu 2013 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; na mocy art. 91 § 2 k.k. na karę łączną 4 lat pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 10 września 2013 r. do dnia 24 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Katowicach w rzeczonym wyroku łącznym orzekł:

1. na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, że w niniejszej sprawie mają zastosowanie przepisy kodeksu karnego obowiązującego przed zmianami wprowadzonymi w/w ustawą,

2. uchylił orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanego T. K. w punkcie 4 i 5 wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 30 października 2013 r., sygn. akt VII K 641/13,

3. na podstawie art. 85 k.k., 86 § 1 k.k. w miejsce kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami: Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 30 stycznia 2012 r., sygn. akt. II K 1335/11, opisanej w punkcie 1 wyroku i Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 30 października 2013 r., sygn. akt. VII K 641/13, opisanej w punkcie 1 i 2 wyroku wymierzył skazanemu T. K. karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

4. na podstawie art. 85 k.k., 86 § 1 k.k. i 89 § 1 i § 1a k.k. w miejsce kary ograniczenia wolności i kary pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami: Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 1 marca 2013 r., sygn. akt II K 174/13, opisanej w punkcie 1 i Sądu Rejonowego w Zabrze z 30 października 2013 r., sygn. akt VII K 641/13, opisanej w punkcie 3 wymierzył skazanemu T. K. karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności,

5. na podstawie art. 85 k.k., 86 § 1 k.k. i 91 § 2 k.k. w miejsce kary pozbawienia wolności i kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami: Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 20 stycznia 2014 r., sygn. akt. II K 141/13, opisanej w punkcie 1 i Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 19 maja 2014 r., sygn. akt. XVI K 204/13 opisanej w punkcie 5 wymierzył skazanemu T. K. karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

6. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet wymierzonej skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności określonej w punkcie 3 niniejszego wyroku zaliczył okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach od 24 września 2013 r. do 24 marca 2014 r. w sprawie o sygn. akt II K 1335/11,

7. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet wymierzonej skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności określonej w punkcie 5 niniejszego wyroku zaliczył okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach od 10 września 2013 r. do dnia 24 września 2013 r. w sprawie o sygn. akt XVI K 204/13,

a także zasądził wynagrodzenie na rzecz obrońcy skazanego, wyznaczonego z urzędu i zwolnił skazanego w całości od ponoszenia kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego.

Apelację od tego orzeczenia wniósł obrońca skazanego zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 63 k.k., poprzez niezaliczenie przez sąd I instancji okresu od dnia 24.03.2014 roku do dnia 24.05.2015 roku oraz okresu od 24.05.2015 roku do dnia 14.09.2015 roku, na poczet orzeczonej w stosunku do skazanego kary pozbawienia wolności, podczas gdy przepisy prawa formułują nakaz zaliczania okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie na poczet orzekanej kary;

2. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wydanego w sprawie rozstrzygnięcia, a to art. 571 k.p.k. w zw. z art. 213 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k., poprzez oparcie się przez sąd I instancji na nieaktualnej informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego z dnia 12.02.2015 roku, podczas gdy sąd I instancji powinien był uzyskać nową, aktualną informację na dzień wyrokowania, ponieważ upłynął okres 6 miesięcy od uzyskania poprzedniej informacji, a to doprowadziło do nieuwzględnienia przez sąd I instancji okresu rzeczywistego pozbawienia wolności, tj. okresu od 24.03.2014 roku do dnia 24.05.2015 roku, kiedy skazany T. K. odbywał karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 20 stycznia 2014 r., sygn. akt II K 1141/13, oraz okresu od 24.05.2015 roku do dnia wyrokowania, tj. 14.09.2015 roku, kiedy skazany przebywał najpierw w Areszcie Śledczym w Z. oraz K., na poczet orzeczonej w stosunku do skazanego kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 19.05.2014 roku, sygn. akt: XVI K 204/13.

Z „daleko posuniętej ostrożności procesowej” obrońca zarzucił też rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec skazanego T. K., poprzez orzeczenie w stosunku do skazanego odpowiednio kar: 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, nie uwzględniając tym samym wniosku skazanego o zastosowanie względem niego zasady pełnej absorpcji, podczas gdy istniały przesłanki do jej zastosowania.

Obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec skazanego T. K. kar łącznych z zastosowaniem zasady absorpcji, a więc w wysokości odpowiednio: 1 rok pozbawienia wolności w przypadku kary łącznej orzeczonej w punkcie 4 kwestionowanego wyroku oraz 4 lata pozbawienia wolności w przypadku kary łącznej orzeczonej w punkcie 5, jak również zaliczenie na poczet orzeczonych kar łącznych pozbawienia wolności rzeczywistych okresów pozbawienia wolności obejmujących okresy od 24.03.2014 roku do 24.05.2015 roku oraz od 24.05.2015 roku do 14.09.2015 roku na poczet wyroków połączonych w punkcie 5 skarżonego wyroku, ewentualnie w przypadku

uznania przez sąd odwoławczy, iż istnieje konieczność uzupełnienia postępowania dowodowego wymagająca podjęcia czynności przez sąd I instancji – o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu tego środka odwoławczego Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 21 stycznia 2016 r., sygn. akt II AKa 505/15, zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 7 w ten sposób, że zaliczył dodatkowo skazanemu na poczet kary łącznej pozbawienia wolności określonej w punkcie 5 również okresy od dnia 24 marca 2014 roku do dnia 24 maja 2015 roku oraz od dnia 24 maja 2015 roku do dnia 21 stycznia 2016 roku, w pozostałym zakresie utrzymując zaskarżony wyrok w mocy.

Od tego prawomocnego wyroku, w części utrzymującej w mocy rozstrzygnięcie o karze łącznej orzeczonej w punkcie 4, kasację w trybie art. 521 k.p.k. wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 14 lutego 2018 r., sygn. akt IV KK 519/17, uwzględnivszy tę kasację uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 stycznia 2016 r., sygn. II AKa 505/15, w zaskarżonej części utrzymującej w mocy orzeczenie z pkt. 4 wyroku Sądu Okręgowego i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Apelacyjny rozpoznając ponownie niniejszą sprawę, w zakresie określonym kasatoryjnym wyrokiem Sądu Najwyższego, zważył, co następuje.

Jak wskazano we wniesionej w tej sprawie kasacji oraz w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego uchylającego w części prawomocny wyrok sądu odwoławczego, w toku postępowania o wydanie wyroku łącznego w stosunku do skazanego T. K. zakończony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia z dnia 21 stycznia 2016 r., sygn. akt II AKa 505/15, przeoczona została istotna okoliczność rzutuująca na treść orzeczenia o karze łącznej. Był nią fakt, że na skutek kontrawencjonalizacji, do której doszło po wejściu w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247, ze zm.) zmodyfikowane zostało orzeczenie o karze za jedno z przestępstw pozostających w rzeczywistym zbiegu, za które wymierzona kara weszła w skład kary łącznej orzeczonej w punkcie 4 wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia z dnia 14 września 2015 r., sygn. akt XVI K 10/15. Nie uwzględniono więc tego, że postanowieniem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 28 lutego 2014 r., sygn. akt II Ko 24/14, wydanym na podstawie art. 50 ust. 2 przytoczonej ustawy z dnia 27 września 2013 r., zamieniono karę 1 roku i 4 miesięcy ograniczenia wolności wymierzoną T. K. wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 14 marca 2013 r., sygn. akt II K 174/13, na karę miesiąca ograniczenia wolności.

Oznacza to, że w ramach rzeczywistego zbiegu przestępstw, wskazanych w punkcie 4 wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia z dnia 14 września 2015 r., połączeniu podlegać powinna kara roku pozbawienia wolności – z punktu 3 jednostkowego wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 30 października 2013 r., sygn. akt VII K 641/13, która weszła w skład wymierzonej tym wyrokiem jednostkowym kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, a także kara miesiąca ograniczenia wolności - z jednostkowego wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 14 marca 2013 r., sygn. akt II K 174/13. Zatem orzeczona w punkcie 4 wyroku łącznego sądu I instancji kara łączna 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności wykraczała poza górną granicę możliwej w tym przypadku do orzeczenia kary łącznej. Granice kary łącznej, zgodnie z przepisem art. 87 § 1 k.k. nakazującym przy łączeniu uwzględnianie miesiąca ograniczenia wolności za 15 dni pozbawienia wolności, wynoszą w tym punkcie od roku do roku i 15 dni pozbawienia wolności. Ponieważ w myśl art. 37 k.k. karę pozbawienia wolności, w tym karę łączną pozbawienia wolności, wymierza się w miesiącach i latach sądowi orzekającemu karę łączną w ramach tego zbiegu przestępstw nie pozostawało nic innego, jak wymierzenie kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności. Jednocześnie dotychczasowy sposób życia skazanego T. K., którego efektem była jego wielokrotna karalność za różnego rodzaju przestępstwa, nie pozwalała na warunkowe zawieszenie wykonania tej kary łącznej pozbawienia wolności, wobec niespełnienia przesłanek z art. 69 § 1 i 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r.

Wszystkie te okoliczności skłoniły Sąd Apelacyjny rozpoznający ponownie w postępowaniu odwoławczym we wskazanym zakresie tę sprawę do zmiany zaskarżonego wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 14 września 2015 r., sygn. akt XVI K 10/15, w ten sposób, że pkt II części wstępnej wyroku uzupełniono o zapis: „przy czym

postanowieniem Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 28 lutego 2014 r., sygn. akt II Ko 24/14, wydanym na podstawie art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247, ze zm.) kara ta została zmieniona na karę 1 miesiąca ograniczenia wolności”, natomiast w punkcie 4 wskazanego wyroku sądu I instancji uzupełniono podstawę prawną orzeczenia o przepis art. 87 § 1 k.k., zaś w miejsce orzeczonej w tym punkcie kary łącznej pozbawienia wolności wymierzono T. K. karę łączną 1 roku pozbawienia wolności. Finalny rezultat orzeczenia kary łącznej w tym punkcie okazał się więc zgodny z postulowanym w apelacji przez obrońcę skazanego zastosowaniem zasady pełnej absorpcji.

Wynagrodzenie na rzecz obrońcy wyznaczonego z urzędu za obronę udzieloną skazanemu T. K. w postępowaniu odwoławczym w sprawie o wydanie wyroku łącznego zasądzono na podstawie przepisów art. 619 § 1 k.p.k. w zw. z art. 618 § 1 pkt 11) k.p.k. oraz § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1714, ze zm.). Wydatkami niniejszego postępowania odwoławczego obciążono Skarb Państwa w oparciu o przepis art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k.

SSO del. Karina Maksym SSA Robert Kirejew SSA Grzegorz Wątroba